

Demokratiatunnustus 2019

Kuka julkisen hallinnon toimija ansaitsee tunnustuksen osallisuuden edistämisestä?

Kriteerit ja ohjeet

Ehdota kenelle myönnetään vuoden 2019 Demokratiatunnustus. Alta löydät yksityiskohtaiset ohjeet ehdotuksen tekemiseen.

Valtiovarainministeriön koordinoiman [Avoin hallinto-hankkeen](#) Demokratiatunnustus myönnetään demokratiaa ja hallinnon avoimuutta edistäneille julkisen hallinnon toimijoille tai organisaatioille. Valtiovarainministeriön yhteistyökumppaneita Demokratiatunnustuksen myöntämisessä ovat oikeusministeriö ja Suomen Kuntaliitto.

Tunnustuksella halutaan vahvistaa kaikkien osallisuutta tukevaa toimintakulttuuria Suomessa. Demokratiatunnustus myönnetään nyt neljättä kertaa ja se jaetaan Demokratiapäivän seminaarissa 9.10.2019 Oodissa Helsingissä.

Mitä on osallisuuden edistäminen?

Osallisuus on kansalaisyhteiskunta. Oikeus osallistua yhteiskunnan ja oman elinympäristönsä kehittämiseen on määritelty perustuslaissa.

Osallisuuden edistäminen on yksi avoimen hallinnon kehittämisen osa. Tässä yhteydessä osallisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikilla halukkailla on mahdollisuus osallistua asioiden valmisteluun ja kehittämiseen. Hallinto on vastaanottavainen uusille ideoille, vaatimuksille ja tarpeille. Käytännössä osallisuuden edistäminen tarkoittaa usein yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien luomista ja tarjoamista. Osallisuuden edistäminen tarkoittaa myös yksilöiden ja yhteisöjen osaamisen ja asiantuntijuuden hyödyntämistä ja omaehtoisen toiminnan mahdollistamista.

Osallisuuden edistäminen on vahvasti esillä myös Pääministeri Rinteen hallitusohjelmassa [”Osallistava ja osaava Suomi – sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta”](#) (2019). Hallitusohjelmassa kiinnitetään huomiota muun muassa osallisuuden turvaamiseen maan eri osissa ja eriarvoisuuden torjumiseen osallisuudella.

Valintakriteerit

Demokratiatunnustuksen saajaksi voi ehdottaa esimerkkiä toimintatavasta, toimintamallista, käytännöstä tai prosessista, jolla on tuettu kaikkien osallisuutta kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla. Vuoden 2019 tunnustus myönnetään kahdelle toimijalle/organisaatiolle.

Ehdotuksen arvioinnissa kiinnitetään huomiota siihen, miten ehdotettu toimintatapa, toimintamalli, käytäntö tai prosessi

- edistää osallisuutta ja mitä uutta se tuo aiempaan toimintatapaan verrattuna,
- miten se on vahvistanut osallistuneiden kokemusta osallisuudesta,
- mitä uutta ymmärrystä osallisuus on luonut laajemman osallistumisen ja (kokemus)asiantuntijuuden kautta tai
- mitä konkreettisia tuloksia ja lisäarvoa uudella toimintatavalla on saatu aikaan.

Lisäksi kiinnitetään huomiota siihen,

- miten toimintatapa on alun perin valittu ja rakentunut,
- onko toiminta vakiintunut osaksi normaalia toimintaa ja
- millaiseen yhteiskunnalliseen ongelmaan tai tarpeeseen kumppanuudella on haettu ratkaisua.

Toimintamalli voi olla kahden tai useamman toimijan, hallinnonalan, tason tai sektorin välinen. Toiminta voi olla kotimaassa tai kansainvälistä.

Ehdokkaiden ilmoittaminen

Ehdotuksia Demokratiatunnustuksen saajaksi voivat tehdä kaikki, jotka haluavat kiittää tiettyjä osallisuutta edistäneitä toimijoita tai nostaa esiin hyväksi havaitun, kumppanuuden toimintakulttuuria vahvistaneen toimintatavan, toimintamallin, käytännön tai prosessin.

Yksi henkilö/taho voi ilmoittaa useampia ehdokkaita, mutta jokaisesta tulee täyttää erillinen ehdotus perusteluineen. Ehdotus voi olla vapaamuotoinen, mutta siinä pyydetään kuvaamaan tämän ohjeen kohdassa ”Valintakriteerit” listattuja asioita.

Ehdotuksia voi lähettää 13.9.2017 kello 12 asti sähköisesti osoitteessa <https://link.webropolsurveys.com/Participation/Public/031d15a6-12d3-453a-b0cc-169fa6c0a71d?displayId=Fin1810965> ja postitse osoitteessa Valtiovarainministeriö/kirjaamo, PL 28, 00023 Valtioneuvosto (käyntiosoite Ritarikatu 2B, Helsinki).

Palkintoa koskevat aineistot löytyvät verkkosivulta www.avoinhallinto.fi.

Raati ja valinta

Palkittavat valitsee raati, johon kuuluvat edustajat valtiovarainministeriöstä, oikeusministeriöstä, Suomen Kuntaliitosta ja edellisten Demokratiatunnustusten voittajat. Raati valitsee kaksi palkittavaa, yhden kuntapuolelta ja yhden valtionhallinnosta.

